

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/72

KARA R NO: 1987/75

ÖZET: Askerî suç kapsamına girmeyen ve askerî mahkemede yargılanmayı gerektiren ilgisi kesilen kişinin işlediği suça ait davanın, adlî yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

TCK. 258, 266 md.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Süleyman Uğur

O L A Y : Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığınca düzenlenen 7.5.1982 günlü, 1982/323 sayılı iddianamede; sanıklar 29.9.1981 günü Mamak Özel Askerî Ceza ve tutukevinde tutuklu oldukları, Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askerî Mahkemesindeki duruşmaların bitmesi sebebiyle kalmakta oldukları hücrelerine konulmak istendiğinde daha önceden Emniyet 1. Şube Müdürlüğüne götürülen arkadaşları da kendileri ile gelmezse koğuşlarına ve hücrelerine girmeyeceklerini söyleyerek kolkola girip kenetlendikleri "dışarıya çıkmıyoruz, kahrolsun işkence, hepinizin ismini dışarıya verdik, sonunuz geldi, bunların hesabı sorulacak" diye bağırarak görevli piyade çvş. Ahmet Büyük Arpacıya yaptığı görevden ötürü hakaret ettiği ve cebir ve şiddetle mukavemette buldukları böylece görevli memura cedit ve şiddetle mukavemet, tehdit ve hakaret suçunu işledikleri ileri sürülerek eylemlerine uyan TCK.nun 258/1-2., 266/1. ve 1402 sayılı Yasa'nın 17. maddelerine göre cezalandırılmaları istenmiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askerî Mahkemesi; öteki sanıkların mahkumiyetlerine, ancak aramalara rağmen bulunamayan sanık Süleyman Uğur hakkındaki kamu davasının muvakkaten tatiline 26.10.1983 gününde, 1982/208-1983/259 sayı ile karar vermiştir.

Ankara ilinde sıkıyönetimin kalkması nedeniyle muvakkat tatil kararı verilen mezkûr sanıkla ilgili dosya, 1402 sayılı Kanunun 23/son. maddesine göre Ankara Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

Ankara 9. Asliye Ceza Mahkemesi; 21.11.1985 gününde, 1985/596-686 sayı ile; 353 sayılı Kanunun 10. maddesinde; askerî yargı organlarınca tutuklanmış veya hapsedilmiş veya askerî makamlarca muhafaza altına alınmış veya gözaltı edilmiş kişilerin asker kişi sayıldığı, aynı Kanunun 9. maddesinde de asker kişilerin, asker kişileri aleyhine ve askerî mahallerde işledikleri suçlara ait davalara bakmakla askerî mahkemenin görevli olduğunun belirtildiği, sanığın askerî ceza evinde tutuklu iken asker kişi aleyhine atılı suçu işlediği iddia edildiğine göre, davaya bakmakla görevli mahkemenin Ankara 4. Kolordu Askerî Mahkemesi olduğu gerekçesiyle görevsizliğine karar vermiştir.

4. Kolordu Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 21.11.1986 gününde, 1986/72-471 sayı ile; sanığın Mamak Askerî Cezaevinde bilahare tahliye edildiği bu durumda sanığın askerî mahkemede yargılanmayı gerektiren ilgisinin kesildiği, 353 sayılı Kanunun 10. maddesinde belirtilen ve Mamak Askerî Cezaevinde tutuklu olmasından kay-

naklanan asker kişi sıfatını kaybettiği, bu duruma göre 353 sayılı Kanununun 17. maddesinin açık hükmü karşısında, TCK.nun 258., 266. maddelerinde yer alan suçların askerî suç olmadığı ve askerî suçada bağlı bulunmadığı, askerî mahkemede yargılamayı gerektiren ilginin de cezaevinden tahliye ile kesilmiş bulunduğu gerekçeyle mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Böylece, adlî ve askerî yargı yerlerince verilen ve kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle 2247 sayılı Kanununun 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş, ve dosya 4. Kolordu Askerî Savcılığınının 15.7.1987 günlü, 1985/903 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Selahattin Metin'in Başkanlığında, Adnan Hamzaoğulları, Uzel Kızılkılıç, Casim Yılmaz, Yavuz Tahsin Özgen, Önder Ayhan ve Erkan Başeren'in katılmaları ile yaptığı 28.9.1987 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavloğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun adlî yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Askerî mahkemeler, asker kişilerin askerî olan suçları ile bunların asker kişilerin aleyhine veya askerî mahallerde yada askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara bakmakla görevlidirler.

Öte yandan askerî suç; Askerî Ceza Kanununda yazılı veya bu kanun tarafından TCK.nuna açıkca atıfta bulunulan suçlardır.

Sanığa atılı suçlar; Askerî Ceza Kanununda yer almadığı gibi, TCK.nununa açıkca atıfta da bulunulmadığından askerî suç değildir.

Suç, hernekadar sivil kişi olan şahsın askerî cezaevinde tutuklu bulunduğu sırada işlenip, askerî cezaevinde tutuklu kişilerin asker kişi sayılmaları nedeniyle asker kişi tarafından asker kişi aleyhine ve askerî mahalde işlenmiş sayılmakta ise de; yukarıda belirtildiği gibi sanığa atılı suç askerî suç olmayıp, askerî bir suçta da bağlı bulunmadığından ve sanık askerî cezaevinden tahliye edilmiş olmakla 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesine göre askerî mahkemede yargılanmayı gerektiren ilgisinin kesilmesi nedeniyle askerî mahkemenin görevi son bulduğundan, davada adlî yargı yeri görevli bulunmaktadır.

.... /

Bu nedenlerle davanın adli yargı yerinde görülmesine ve Ankara 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 21.11.1985 günlü, 1985/596-686 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 21.11.1985 günlü, 1985/596-686 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 28.9.1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

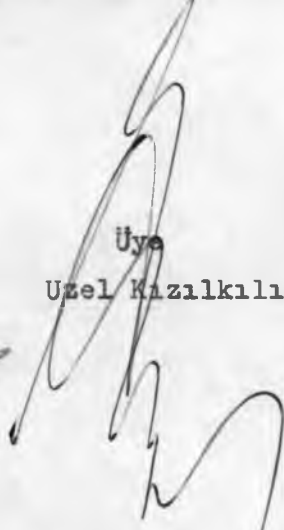
Başkan
Selahattin Metin

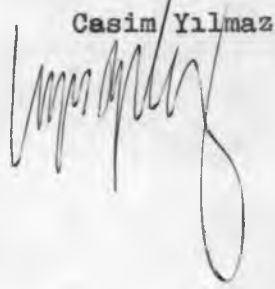
Üye
Adnan Hamzaoğulları

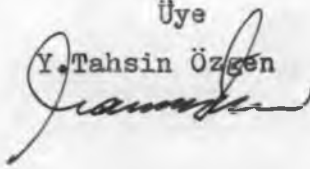
Üye
Uzel Kızılkılıç

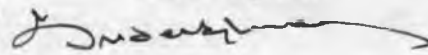
Üye
Casim Yılmaz

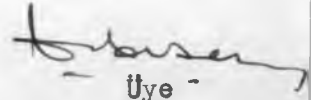
Üye
Y. Tahsin Özgen

Üye
Önder Ayhan

Üye
Erkan Başaren

Bu kararın Resmî gazete'de
yayımlı uygundur.

Başkan

